

Zarządzanie wiedzą w zarządzaniu kryzysowym w sektorze publicznym

Katarzyna Sienkiewicz-Małyjurek

Politechnika Śląska, Wydział Organizacji i Zarządzania

e-mail: katarzyna.sienkiewicz-malyjurek@polsl.pl

ORCID: 0000-0002-0915-5776

© 2023 Katarzyna Sienkiewicz-Małyjurek

Praca opublikowana na licencji Creative Commons Uznanie autorstwa-Na tych samych warunkach 4.0 Międzynarodowe (CC BY-SA 4.0). Skrócona treść licencji na <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/deed.pl>

Cytuj jako: Sienkiewicz-Małyjurek, K. (2023). Zarządzanie wiedzą w zarządzaniu kryzysowym w sektorze publicznym – aktualny stan wiedzy i potrzeby badawcze. *Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu*, 67(5), 172-194.

DOI: 10.15611/pn.2023.5.15

JEL Classification: D83, H12, H76

Streszczenie: Celem niniejszego artykułu było uporządkowanie istniejących wyników badań w zakresie zarządzania wiedzą w zarządzaniu kryzysowym w sektorze publicznym w wyniku systematycznego przeglądu literatury. W toku przeprowadzonych analiz zidentyfikowano trzy obszary badań nad zarządzaniem wiedzą w zarządzaniu kryzysowym w sektorze publicznym, a tematy badań w tym zakresie zanalizowano w ujęciu podstawowych, napędzających, wyłaniających się i niszowych obszarów tematycznych. Ustalono aktualne zagadnienia podejmowane w zakresie zarządzania wiedzą w zarządzaniu kryzysowym w sektorze publicznym. W rezultacie artykuł ten dostarcza podstaw teoretycznych i ważnych informacji na temat zarządzania wiedzą w zarządzaniu kryzysowym w sektorze publicznym z teoretycznej i praktycznej perspektywy.

Słowa kluczowe: zarządzanie kryzysowe w sektorze publicznym, zarządzanie katastrofami, zarządzanie kryzysami, zarządzanie wiedzą, zarządzanie publiczne

1. Wstęp

Rola wiedzy w zarządzaniu od lat jest podkreślana w sektorze prywatnym. Wskazuje się, że zarządzanie wiedzą jest podstawą strategii rozwoju, a sama wiedza stanowi jeden z najważniejszych zasobów każdej organizacji (Kmieciak i Michna, 2018; Michalak, 2021; Sopińska 2013). Największy rozpęd badań nad zarządzaniem wiedzą widoczny był w latach 90. (Nonaka, 1994; Nonaka i Takeuchi, 1995), a od tego czasu ewoluowały one w szybkim tempie. Wynikało to z korzyści, jakie można odnieść dzięki zarządzaniu wiedzą, do których zalicza się wzrost innowacyjności, rozwój zarządzania relacjami, łatwiejsze osiągnięcie celów strategicznych itd. (Anand i in., 2022). Jednakże w zarządzaniu publicznym, a w tym w zarządzaniu kryzysowym, ten obszar badań jest stosunkowo słabo rozwinięty (Anand i in. 2022; Masaro i in. 2015; Oktari i in. 2020).

W dotychczasowych badaniach wskazuje się, że zarządzanie wiedzą może wpłynąć na zwiększenie szybkości i przejrzystości działań w zarządzaniu kryzysowym w sektorze publicznym, usprawnić koordynację oraz wpłynąć pozytywnie na rozwój kapitału intelektualnego (Kusumastuti i in., 2021). Badane jest między innymi wykorzystanie wiedzy lokalnej w sytuacjach kryzysowych (Kusumastuti i in., 2021), sposoby dzielenia się wiedzą (Gimenez i in., 2014), rola systemów zarządzania wiedzą (Inan i in., 2018; Sulasikin i in., 2022), czy też możliwości wykorzystania mediów społecznościowych w zarządzaniu kryzysowym (Xu i in., 2022). Niemniej, pomimo znaczenia problematyki zarządzania wiedzą w zarządzaniu kryzysowym w sektorze publicznym, pozostaje ona niedostatecznie zbadana, liczba publikacji na ten temat jest ograniczona, a literatura w dużej mierze jest fragmentaryczna (Anand i in., 2022; Oktari i in., 2020). Ze względu jednak na znaczenie wiedzy w zarządzaniu kryzysowym w sektorze publicznym rozwój tego obszaru wiedzy jest niezbędny. Dlatego celem niniejszego artykułu jest usystematyzowanie i zgłębienie zrozumienia zarządzania wiedzą w zarządzaniu kryzysowym w sektorze publicznym poprzez poszukiwanie odpowiedzi na następujące pytania badawcze:

1. Jak rozwijała się dotychczas problematyka zarządzania wiedzą w zarządzaniu kryzysowym w sektorze publicznym?
2. Jakie są główne obszary badań w tej dziedzinie?
3. Jakie tematy badań są podejmowane w tym obszarze?

W oparciu o systematyczny przegląd literatury ten artykuł porządkuje dotychczasowy dorobek naukowy, wskazując przesłanki, zakres i znaczenie zarządzania wiedzą w zarządzaniu kryzysowym w sektorze publicznym, badając główne obszary i tematy badań, a także analizując rozwój tej problematyki oraz kluczowe potrzeby badawcze. Dostarcza podstaw teoretycznych i ważnych informacji na temat zarządzania wiedzą w zarządzaniu kryzysowym w sektorze publicznym, przez co stanowi wartość dodaną zarówno z perspektywy teoretycznej, jak i praktyki zarządzania kryzysowego.

Do wizualizacji wyników badań zastosowano dwa programy – VOSviewer oraz Bibliometrix. O wyborze tych programów zdecydowały możliwości, jakie one stwarzają w zakresie poszukiwania odpowiedzi na postawione pytania badawcze. Ponadto zastosowano oba programy, ponieważ ich zestawienie pozwala na przejrzyste i uzupełniające zaprezentowanie wyników. Z tego względu VOSviewer wykorzystano do analizy klastrów, a Bibliometrix do zaprezentowania macierzy opisującej potrzeby badawcze.

2. Tło teoretyczne

2.1. Podstawy zarządzania kryzysowego w sektorze publicznym

Zarządzanie kryzysowe w sektorze publicznym jest usługą społeczną, dziedziną zarządzania publicznego (Kozuch, 2004; Sienkiewicz-Małyjurek i Krynojewski 2010; Sienkiewicz-Małyjurek, 2015). Zgodnie z definicją ustawową stanowi „działalność organów administracji publicznej będącą elementem kierowania bezpieczeństwem narodowym, która polega na zapobieganiu sytuacjom kryzysowym, przygotowaniu do przejmowania nad nimi kontroli w drodze zaplanowanych działań, reagowaniu w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych oraz na odtwarzaniu infrastruktury lub przywróceniu jej pierwotnego charakteru” (Ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. ..., art. 2).

Zarządzanie kryzysowe w sektorze publicznym dotyczy zarówno pożarów i klęsk żywiołowych, jak i pełnego zakresu poważnych zagrożeń, które mogą paraliżować życie społeczeństwa (jak np. pandemia, awarie infrastruktury technicznej, ataki terrorystyczne i wybuchy masowej przemocy) (Boin i Hart, 2010; Marciniak, 2020). Biorąc pod uwagę definicję ustawową oraz proces zarządzania kryzysowego w sektorze publicznym, ta dziedzina wiedzy nie odnosi się jedynie do zarządzania sytuacjami kryzysowymi, ale również do zapobiegania wystąpieniu i kontroli wszelkich zagrożeń mogących prowadzić do sytuacji kryzysowych. W rezultacie, mówiąc o zarządzaniu kryzysowym, badacze odnoszą się do zarządzania katastrofami i klęskami żywiołowymi (*disaster management*), zarządzania sytuacjami awaryjnymi (*emergency management*) czy też zarządzania kryzysami (*crisis management*), traktując je często jako synonimy, co jest błędne i mylące (Al Kurdi, 2021; Perry i Lindell, 2007). W praktyce najczęściej

Knowledge retrieval					X							
Knowledge distribution					X					X		
Knowledge generation						X						
Knowledge utilization						X					X	
Knowledge internalization			X				X	X				
Knowledge externalization			X				X	X				
Knowledge combination			X				X	X				
Knowledge socialization			X				X	X				
Absorptive capacity												X

Źródło: opracowanie własne na podstawie cytowanej literatury.

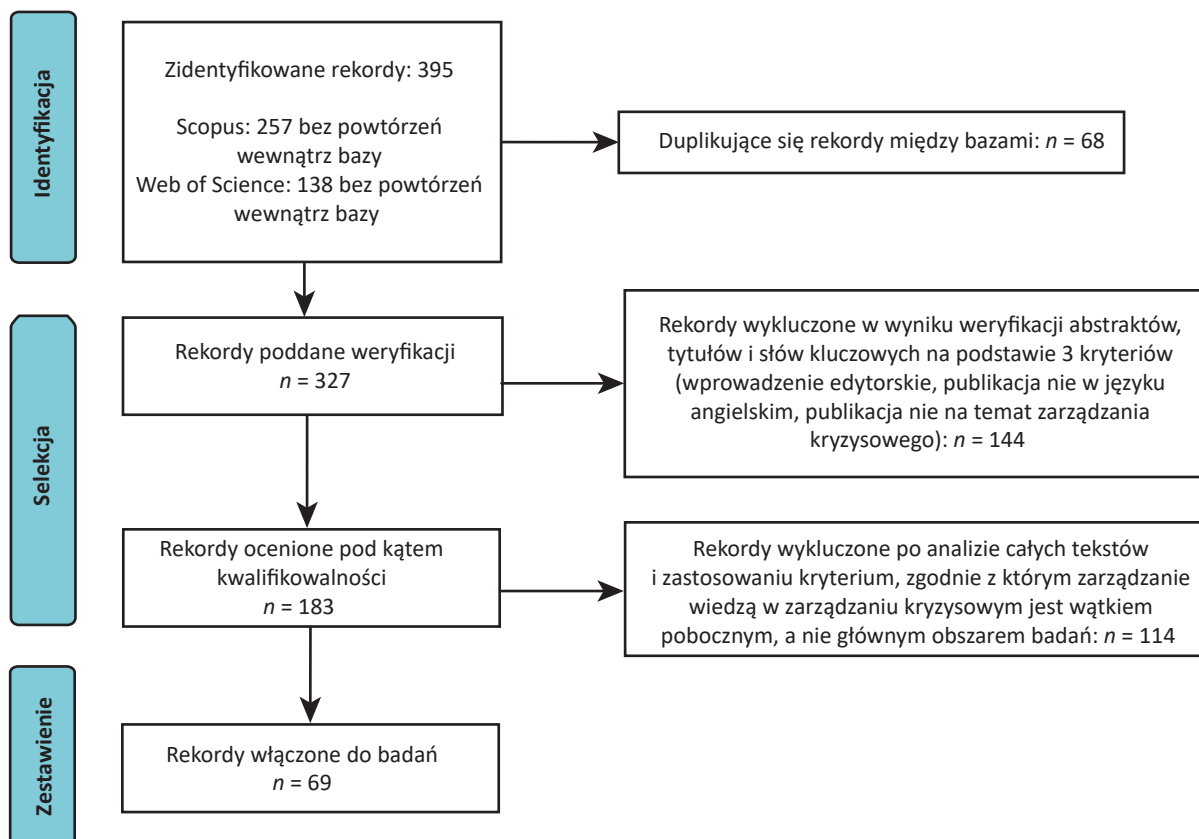
W podprocesach przedstawionych w tab. 1 rozwijana jest zarówno wiedza jawna (skodyfikowana i sformalizowana), jak i ukryta (wynikająca z indywidualnych doświadczeń, intuicyjna). Zgodnie z modelem SECI generalny rozwój wiedzy możliwy jest dzięki interakcjom pomiędzy wiedzą jawną i ukrytą (Nonaka i Takeuchi, 1995). Ponadto wiedza jest tworzona dzięki procesom uczenia się zachodzącym na poziomie indywidualnym, grupowym, organizacyjnym i międzyorganizacyjnym (Crossan i in., 1999; Sienkiewicz-Małyjurek i in., 2019; Kusumastuti i in., 2021).

Jednakże wiedza w zarządzaniu kryzysowym w sektorze publicznym jest rozproszona między jednostkami biorącymi udział w działaniach. Według Caballero-Anthony i in. (2021) istnieją kulturowe bariery w transferze i wymianie wiedzy w zarządzaniu kryzysowym w sektorze publicznym, a procesy te będą efektywne jedynie w warunkach współpracy i przy zaangażowaniu wszystkich jednostek w zarządzanie wiedzą. Ponadto, w czasie prowadzenia działań, kiedy jednostki te muszą się borykać z niepewnością i dynamiką zmian, generowanych jest wiele informacji, często w nadmiarze, a ponadto informacje te szybko się dezaktualizują. Po zakończeniu działań znaczną część tych informacji jest często tracona, zapomniana i nieprzekazywana (Caballero-Anthony i in., 2021). Istnieje zatem potrzeba usprawnienia procesów zarządzania wiedzą w zarządzaniu kryzysowym w sektorze publicznym. W tym celu w pierwszej kolejności konieczne jest ustalenie aktualnego stanu wiedzy na ten temat, który umożliwi zidentyfikowanie potrzeb i luk badawczych.

3. Metodyka badawcza

Do osiągnięcia celu niniejszego artykułu zastosowano metodę systematycznego przeglądu literatury. Metoda ta pozwala na obiektywne zebranie danych i informacji rozproszonych w wielu publikacjach. Dzięki temu stanowi doskonały sposób na usystematyzowanie dotychczasowej wiedzy na określony temat. Procedurę badawczą systematycznego przeglądu literatury zgodnie z metodyką Prisma Group (Page i in., 2021) przeprowadzono w drugiej dekadzie stycznia 2023 r. Wykorzystano w tym celu terminy określające podprocesy zarządzania wiedzą (tab. 1) oraz pojęcia używane w literaturze do określenia zarządzania kryzysowego w języku angielskim: *emergency management*, *disaster management*, *crisis management*. Przebieg tej procedury ilustruje rys. 1.

W fazie identyfikacji w bazach Scopus i Web of Science wyszukano kombinacje słów odnoszących się do procesu zarządzania wiedzą, zidentyfikowanych w tab. 1, w połączeniu ze zwrotami określającymi zarządzanie kryzysowe. Celowo pominięto *public management*, gdyż jest to fraza obejmująca szersze problematyki zarządzania publicznego (COFOG, 2019). Wykorzystano te dwie bazy, ponieważ są to wysokiej jakości, wiarygodne i najpopularniejsze źródła danych wykorzystywane w badaniach naukowych (Baas i in., 2020; Zhu i Liu, 2020). W celu pełniejszego wyszukiwania zastosowano skróconą wersję zwrotów określających podprocesy zarządzania wiedzą w połączeniu z * (gwiazdką). Wyszukiwanie przeprowadzono w tytułach, słowach kluczowych i abstraktach, w dziedzinie nauk społecznych. Nie wprowadzono ograniczeń w zakresie czasowym wyszukiwania. Uzyskane wyniki zostały przedstawione w tab. 2.

Rys. 1. Przebieg procesu systematycznego przeglądu literatury na podstawie metodyki Prisma Group

Źródło: opracowanie własne na podstawie (Page i in., 2021).

Tabela 2. Wyniki wyszukiwania przeprowadzonego w bazach Scopus i Web of Science

	Scopus			Web of Science		
	emmergenc* management	disaster management	crisis management	emmergenc* management	disaster management	crisis management
Knowledge manag*	43	58	81	24	24	46
Knowledge protect*	0	0	0	0	0	0
Knowledge captur*	0	1	1	0	1	0
Knowledge creat*	1	3	3	1	1	5
Knowledge disse*	0	0	0	0	0	0
Knowledge stor*	0	0	1	0	1	0
Knowledge applic*	0	0	0	0	0	0
Knowledge organi*	0	0	0	0	0	0
Knowledge transfer*	6	18	11	3	4	7
Knowledge acqui*	8	11	6	2	0	4
Knowledge shar*	10	22	20	8	10	11
Knowledge us*	0	3	1	0	0	0
Knowledge retriev*	0	0	0	0	0	0
Knowledge distrib*	1	0	1	0	0	1
Knowledge generat*	1	5	0	0	0	0
Knowledge utili*	0	1	1	0	0	1
Knowledge convers*	1	0	0	0	0	0

Knowledge valid*	0	0	0	0	0	0
Knowledge Internal*	0	0	0	0	0	0
Knowledge External*	0	0	0	0	0	0
Knowledge Combinat*	1	0	0	0	0	0
Knowledge Social*	1	2	1	0	0	0
Absorptive capa*	2	2	1	2	2	6

Źródło: opracowanie własne.

W wyniku przeprowadzonego wyszukiwania i usunięcia powtarzających się rekordów zidentyfikowano 138 publikacji w Web of Science oraz 257 publikacji w Scopus. Po usunięciu dublujących się publikacji w obu bazach otrzymano 327 rekordów.

Druga faza – selekcja – składała się z dwóch kroków: weryfikacja i ocena pod kątem kwalifikowalności. Podczas weryfikacji zastosowano trzy kryteria wykluczenia w celu identyfikacji i usunięcia publikacji nieistotnych z perspektywy tego artykułu. Kryteria te obejmowały:

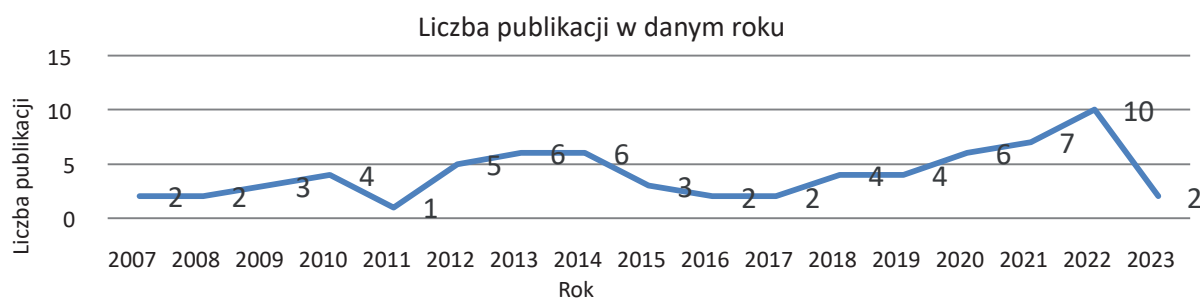
- 1) publikacje niebędące tradycyjnym artykułem, referatem, rozdziałem, ale wprowadzeniem do wydania, numeru czasopisma, książki, wydania konferencyjnego itp. – zidentyfikowano 20 tego typu rekordów;
- 2) publikacje napisane w innym języku niż angielski – wśród zidentyfikowanych rekordów były 4 w języku chińskim, 2 po hiszpańsku, 1 po niemiecku i 1 po litewsku;
- 3) publikacje nietyczące zarządzania kryzysowego i katastrof w sektorze publicznym, w których ten obszar badań był jedynie wymieniany – takich publikacji zidentyfikowano 116.

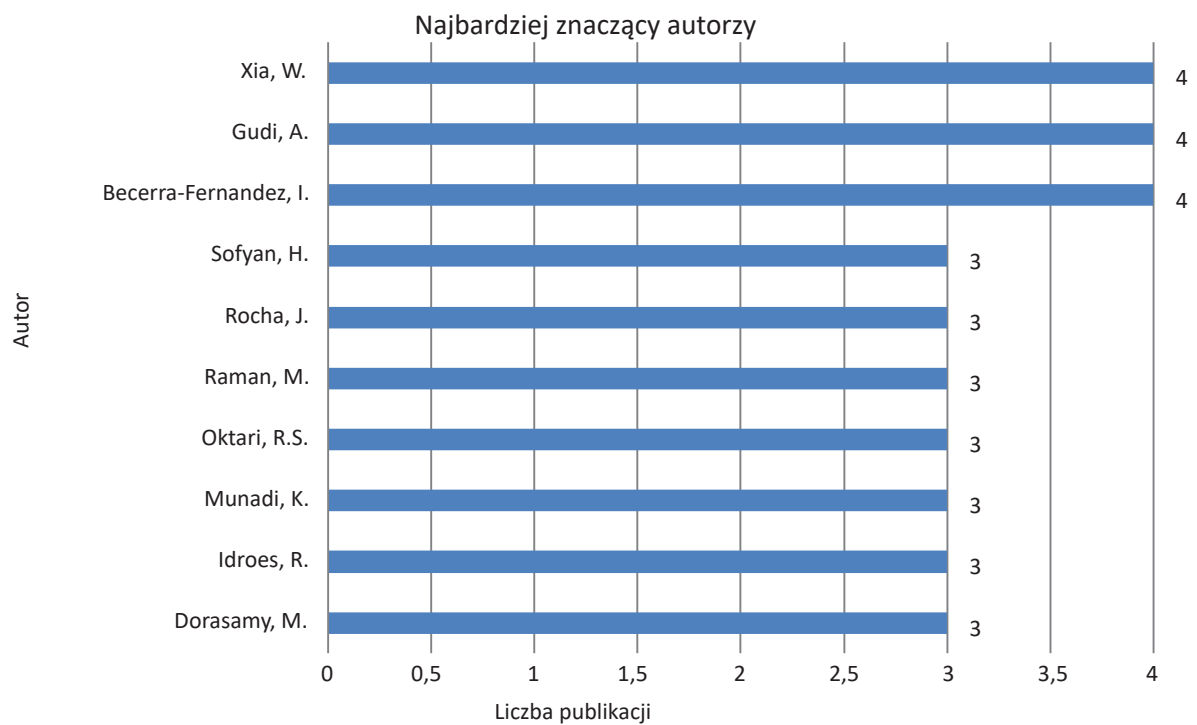
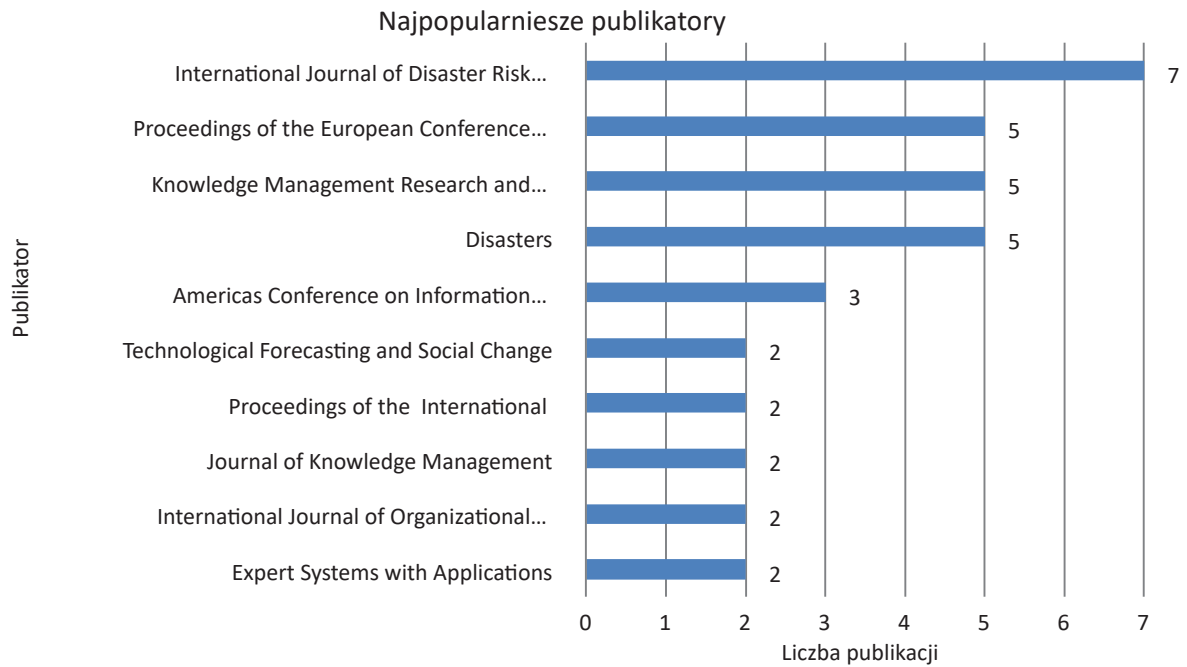
W rezultacie selekcja pozwoliła na ograniczenie liczby wyszukanych rekordów do 183. Oceniając publikacje pod kątem kwalifikowalności, zastosowano tylko jedno kryterium wykluczenia – zarządzanie wiedzą w zarządzaniu kryzysowym jest wątkiem pobocznym, a nie głównym obszarem badań. W rezultacie wykluczono 114 publikacji. W rezultacie ustalono ostateczną liczbę rekordów na 69 publikacji, które przedstawiono w załączniku. Do analizy uzyskanych wyników wykorzystano VOSviewer oraz Bibliometrix.

4. Wyniki przeprowadzonych badań

4.1. Analiza bibliometryczna uzyskanych wyników

Analizę uzyskanych wyników rozpoczęto od analizy bibliometrycznej w celu sprawdzenia, jak rozwijały się badania na temat zarządzania wiedzą w zarządzaniu kryzysowym. Wśród zidentyfikowanych rekordów 69,6% stanowiły artykuły w czasopismach, 26% to materiały pokonferencyjne, a 4,4% – rozdziały w monografiach. Analizę bibliometryczną tych publikacji zilustrowano na rys. 2.

Rys. 2. Analiza bibliometryczna publikacji na temat zarządzania wiedzą w zarządzaniu kryzysowym w sektorze publicznym

Źródło: opracowanie własne.

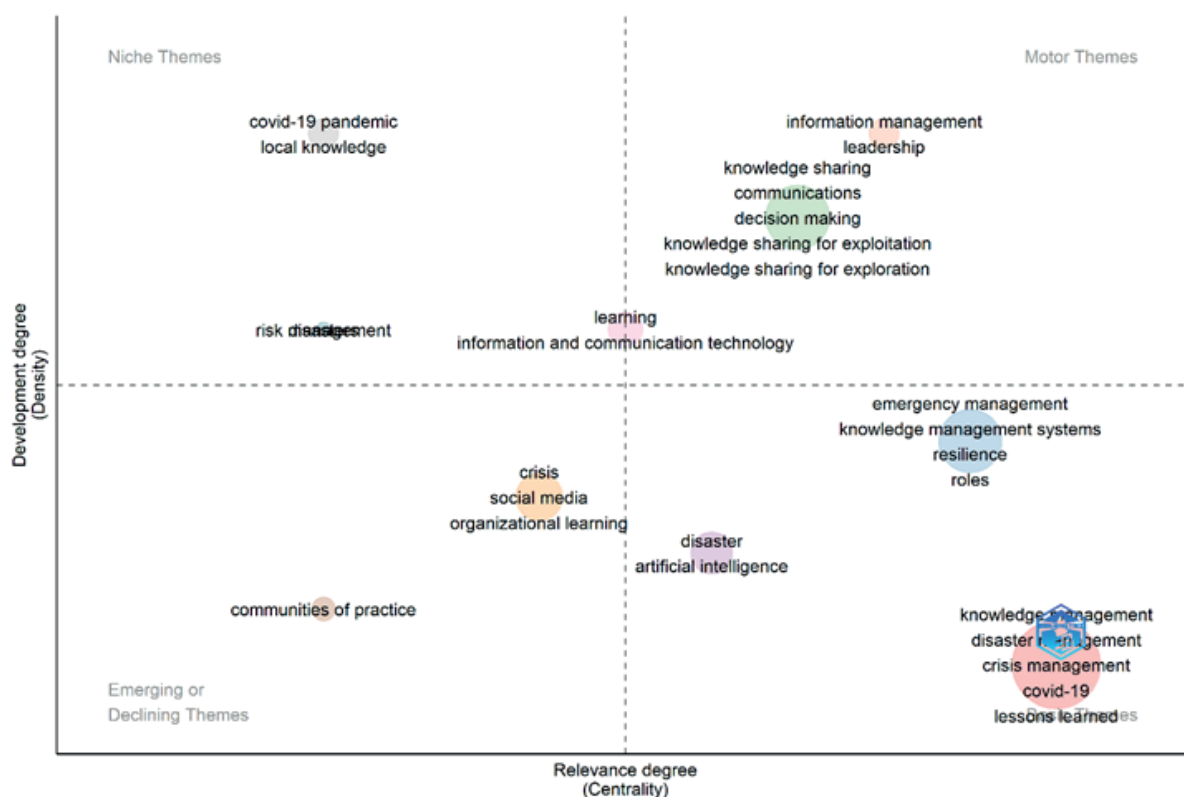
Zgodnie z przeprowadzonymi analizami liczba publikacji na temat zarządzania wiedzą w zarządzaniu kryzysowym w sektorze publicznym ma tendencję wzrostową, choć po znacznym wzroście liczby publikacji w latach 2014-2016 nastąpił okres spadku w 2016 r. Od tego czasu widoczny jest stały wzrost zainteresowania analizowaną problematyką, a w drugiej dekadzie stycznia 2023 r., kiedy prowadzone były badania, zostały już wydane dwie publikacje na ten temat. Badania dotyczące zarządzania wiedzą w zarządzaniu kryzysowym publikowane są najczęściej w „International Journal of Disaster Risk Reduction”, „Knowledge Management Research and Practice”, „Disasters” oraz „Proceedings of the European Conference on Knowledge Management”. Badania te prowadzone są przez takich wiodących autorów, jak Weidong Xia, Arvind Gudi oraz Irma Becerra-Fernandez. Dominują badania realizowane w Stanach Zjednoczonych.

4.2. Główne obszary i tematy badań w zakresie zarządzania wiedzą w zarządzaniu kryzysowym

Do identyfikacji obszarów badań na temat zarządzania wiedzą w zarządzaniu kryzysowym wykorzystano VOSviewer w celu wizualizacji powiązań pomiędzy kluczowymi zagadnieniami analizowanymi w podjętym zakresie tematycznym. Analizy przeprowadzono na podstawie danych bibliograficznych. Wykorzystano w tym celu słowa kluczowe autorów i pochodzące z indeksów, które pojawiły się minimum trzy razy. Uzyskane wyniki ilustruje rys. 3.

Rys. 4. Mapa tematyczna zagadnień dotyczących zarządzania wiedzą w zarządzaniu kryzysowym

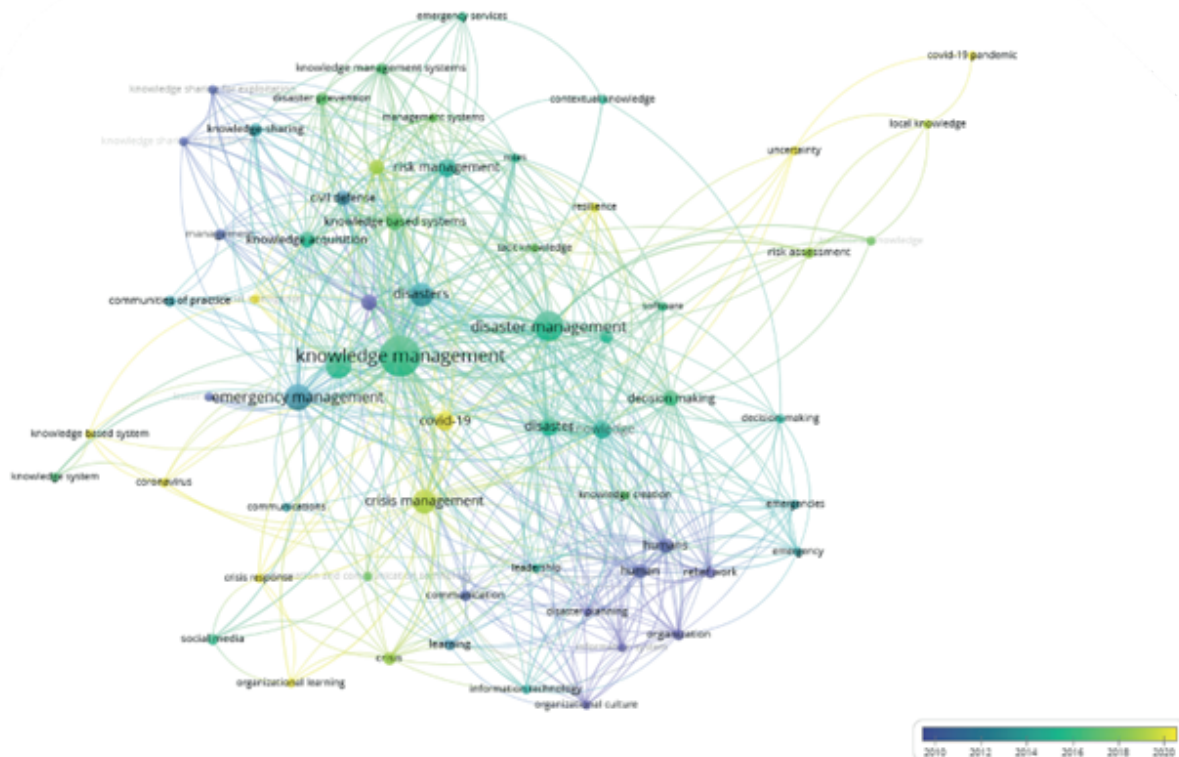
Źródło: opracowanie własne przy wykorzystaniu Bibliometrix.

Rysunek 4 przedstawia cztery obszary tematyczne: podstawowe, napędzające, wyłaniające się i niszowe. Dwa pierwsze dotyczą największej liczby zagadnień i wskazują na najpopularniejsze tematy badawcze. Należy do nich generalna problematyka zarządzania wiedzą w zarządzaniu kryzysowym w sektorze publicznym, dzielenie się wiedzą, systemy zarządzania wiedzą, odporność i sztuczna inteligencja. Tematyka wyłaniająca się dotyczy społeczności praktyków, mediów społecznościowych i organizacyjnego uczenia się. Z kolei tematy niszowe wiążą się z pandemią Covid-19, wiedzą społeczności lokalnych i zarządzaniem ryzykiem. Dwa zagadnienia – uczenie się i technologie informacyjno-komunikacyjne – stanowią z jednej strony tematy napędzające, a z drugiej – niszowe, które wciąż wymagają pogłębionych analiz.

4.3. Rozwój problematyki oraz kluczowe potrzeby badawcze w zakresie zarządzania wiedzą w zarządzaniu kryzysowym

Identyfikację potrzeb badawczych w zakresie zarządzania wiedzą w zarządzaniu kryzysowym w sektorze publicznym rozpoczęto od analizy, jak na przestrzeni lat rozwijała się ta problematyka. Wyniki tej analizy zilustrowano na rys. 5.

Problemy badawcze zarządzania wiedzą w zarządzaniu kryzysowym w sektorze publicznym w pierwszej kolejności dotyczyły czynnika ludzkiego i systemów informatycznych wspomagających dzielenie się wiedzą. W latach 2012–2014 główny nacisk kładziony był na zarządzanie informacjami, przywództwo i wciąż problematykę dzielenia się wiedzą. Między rokiem 2016 a 2020 badania koncentrowały się przede wszystkim na systemach zarządzania wiedzą, wykorzystaniu wiedzy w działaniach prewencyjnych, technologiach informacyjno-komunikacyjnych, a także wiedzy kontekstualnej i tradycyjnej. Aktualna problematyka badawcza obejmuje zarządzanie wiedzą w budowaniu odporności organizacyjnej i społecznej, sztuczną inteligencję, organizacyjne uczenie się i wykorzystanie wiedzy do radzenia sobie z niepewnością.

Rys. 5. Rozwój problematyki zarządzania wiedzą w zarządzaniu kryzysowym

Źródło: opracowanie własne przy wykorzystaniu VOSviewer version 1.6.19.

5. Dyskusja i wnioski

Ten artykuł służy usystematyzowaniu i zgłębieniu zrozumienia zarządzania wiedzą w zarządzaniu kryzysowym w sektorze publicznym. Przedstawione w nim wyniki analiz uzupełniają ostatnie badania prowadzone przez takich autorów, jak Kusumastuti i in. (2021), Anand i in. (2022) oraz Oktari i in. (2023). Ustalenia w niniejszym artykule wskazują, że – choć w praktyce widoczna jest potrzeba zarządzania wiedzą w zarządzaniu kryzysowym w sektorze publicznym – badania na ten temat podejmowane są stosunkowo rzadko. Istniejące badania odnoszą się przede wszystkim do ogólnej problematyki zarządzania wiedzą, podkreślając jej wpływ na zarządzanie kryzysowe. W przypadku podprocesów obejmują jedynie pozyskiwanie, transfer i dzielenie się wiedzą. Te podprocesy uważane są nawet za kamień węgielny w zarządzaniu wiedzą (Xu i in., 2022), jednakże do pełnego korzystania z zasobów wiedzy w zarządzaniu kryzysowym potrzebna by była intensyfikacja badań na temat innych podprocesów.

W badanym obszarze widoczne jest również zainteresowanie systemami zarządzania wiedzą – piszą na ten temat przykładowo Sulasikin i in. (2022), Dorasamy i in. (2017), Dorasamy i in. (2013). Systemy zarządzania wiedzą są ważne, gdyż mogą wspierać działania realizowane w zarządzaniu kryzysowym, mogą przechwytywać i udostępniać wiedzę do ponownego wykorzystania, a także łączyć i analizować wiedzę z różnych źródeł i najlepszych praktyk. Nie można jednak zapominać, że wiedza jako zasób generowana jest przez ludzi, a zarządzanie wiedzą dotyczy wszystkich podprocesów wymienionych w tab. 1, które realizowane są przez ludzi w odpowiednim czasie i miejscu. Systemy zarządzania wiedzą stanowią jedynie narzędzie, które – przy odpowiednim ich wdrożeniu, utrzymaniu i wykorzystaniu – mogą wspomóc procesy zarządzania wiedzą.

Przedstawione w niniejszym artykule analizy prowadzą do następujących wniosków:

1. Problematyka badawcza zarządzania wiedzą w zarządzaniu kryzysowym rozwija się sukcesywnie od prawie dwudziestu lat, aczkolwiek badania na ten temat są fragmentaryczne i realizowane stosunkowo rzadko.
2. Zidentyfikowano trzy obszary badań nad zarządzaniem wiedzą w zarządzaniu kryzysowym w sektorze publicznym (rys. 3), a mianowicie obszar systemowy, dotyczący wykorzystania baz wiedzy, obszar społeczny, odnoszący się do wykorzystania wiedzy w podejmowaniu decyzji, oraz obszar organizacyjny, koncentrujący się na procesach komunikacji. Obszary te wskazują, jakie nurty badawcze są podejmowane w analizowanej problematyce.
3. Tematy badań dotyczących zarządzania wiedzą w zarządzaniu kryzysowym w sektorze publicznym zanalizowano w ujęciu podstawowych, napędzających, wyłaniających się i niszowych obszarów tematycznych (rys. 4). Dwa pierwsze dotyczą ugruntowanych badań (np. dzielenie się wiedzą, systemy zarządzania wiedzą), a dwa ostatnie – przyszłych zagadnień (np. społeczności praktyków, organizacyjne uczenie się).
4. Ustalono, że aktualne badania nad zarządzaniem wiedzą w zarządzaniu kryzysowym w sektorze publicznym dotyczą m.in. organizacyjnego uczenia się, wykorzystania wiedzy do radzenia sobie z niepewnością, odporności organizacyjnej i społecznej oraz wykorzystania sztucznej inteligencji, ale istnieje wiele innych tematów i problemów wymagających zbadania, a zaproponowana lista szesnastu potencjalnych kierunków badań nie jest listą zamkniętą.

Powyższe ustalenia pozwalają usystematyzować i zgłębić zrozumienie zarządzania wiedzą w zarządzaniu kryzysowym w sektorze publicznym. Jednakże analizy przeprowadzone w tym artykule mają charakter teoretyczny i wskazana by była empiryczna weryfikacja tych ustaleń. Widoczna jest pilna potrzeba intensyfikacji badań na temat zarządzania wiedzą w zarządzaniu kryzysowym w sektorze publicznym, przede wszystkim poprzez badania różnych podprocesów wymienionych w tab. 1 w formie studiów przypadków i badań porównawczych.

Literatura

- Agrawal, N. (2020). Modeling Enablers of Knowledge Management Process Using Multi Criteria Decision Making Approach. *VINE Journal of Information and Knowledge Management Systems*, 51(3), 389-417.
- Al Ahabbi, S. A., Singh, S. K., Balasubramanian, S. i Gaur, S. S. (2019). Employee Perception of Impact of Knowledge Management Processes on Public Sector Performance. *Journal of Knowledge Management*, 23(2), 351-373.
- Al Kurdi, O. F. (2021). A Critical Comparative Review of Emergency and Disaster Management in the Arab World. *Journal of Business and Socio-economic Development*, 1(1), 24-46.
- Alavi, M. i Leidner, D. E. (2001). Review: Knowledge Management and Knowledge Management Systems: Conceptual Foundations and Research Issues. *MIS Quarterly: Management Information Systems*, 25(1), 107-136.
- Al-Emran, M., Mezhyuev, V., Kamaludin, A. i Shaalan, K. (2018). The Impact of Knowledge Management Processes on Information Systems: A Systematic Review. *International Journal of Information Management*, 43, 173-187.
- Anand, A., Buhagiar, K., Kozachenko, E. i Parameswar, N. (2022). Exploring the Role of Knowledge Management in Contexts of Crisis: A Synthesis and Way Forward. *International Journal of Organizational Analysis*, 31(4). DOI: 10.1108/IJOA-02-2022-3156
- Baas, J., Schotten, M., Plume, A., Côté, G. i Karimi, R. (2020). Scopus as a Curated, High-Quality Bibliometric Data Source for Academic Research in Quantitative Science Studies. *Quantitative Science Studies*, 1(1), 377-386.
- Becerra-Fernandez, I. i Sabherwal, R. (2001). Organizational Knowledge Management: A Contingency Perspective. *Journal of Management Information Systems*, 18(1), 3-55.
- Bhatt, G. D. (2001). Knowledge Management in Organizations: Examining the Interaction between Technologies, Techniques, and People. *Journal of Knowledge Management*, 5(1), 68-75.
- Boin, A. i Hart, P. (2010). Organising for Effective Emergency Management: Lessons from Research. *Australian Journal of Public Administration*, 69, 357-371.
- Caballero-Anthony, M., Cook, A. D. B. i Chen, C. (2021). Knowledge Management and Humanitarian Organisations in the Asia-Pacific: Practices, Challenges, and Future Pathways. *International Journal of Disaster Risk Reduction*, 53, 102007.

- Cepeda-Carrion, I., Martelo-Landroguez, S., Leal-Rodríguez, A. L. i Leal-Millán, A. (2017). Critical Processes of Knowledge Management: An Approach Toward the Creation of Customer Value. *European Research on Management and Business Economics*, 23(1), 1-7.
- COFOG. (2019). *Manual on Sources and Methods for the Compilation of COFOG statistics 2019, Classification of the Functions of Government (COFOG)*. Manuals and Guidelines, Eurostat, Luxembourg. Pobrano 21 stycznia 2023 z <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-manuals-and-guidelines/-/ks-gq-19-010>
- Crossan, M. M., Lane, H. W. i White, R. E. (1999). An Organizational Learning Framework: From Intuition to Institution. *Academy of Management Review*, 24(3), 532-537.
- Dorasamy, M., Raman, M. i Kaliannan, M. (2013). Knowledge Management Systems in Support of Disasters Management: A Two Decade Review. *Technological Forecasting and Social Change*, 80(9), 1834-1853.
- Dorasamy, M., Raman, M. i Kaliannan, M. (2017). Integrated Community Emergency Management and Awareness System: A Knowledge Management System for Disaster Support. *Technological Forecasting and Social Change*, 121, 139-167.
- Gimenez, R., Hernantes, J., Labaka, L., Sarriegi, J. M. i Laugé, A. (2014). Developing a community of practice to learn, share and improve in emergency management. *Proceedings of the European Conference on Knowledge Management*, ECKM 1, 395-401.
- Gold, A. H., Malhotra, A. i Segars, A. H. (2001). Knowledge Management: An Organizational Capabilities Perspective. *Journal of Management Information Systems*, 18(1), 185-214.
- Inan, D. I., Beydoun, G. i Pradhan, B. (2018). Developing a Decision Support System for Disaster Management: Case Study of an Indonesia Volcano Eruption. *International Journal of Disaster Risk Reduction*, 31, 711-721.
- Kmieciak, R. i Michna, A. (2018). Knowledge Management Orientation, Innovativeness, and Competitive Intensity: Evidence from Polish SMEs. *Knowledge Management Research & Practice*, 16(4), 559-572.
- Kotarba, M. (2011). Process Approach to Knowledge Management. *Foundations of Management*, 3(1), 67-80.
- Kusumastuti, R. D., Arviansyah, A., Nurmala, N. i Wibowo, S. S. (2021). Knowledge Management and Natural Disaster Preparedness: A systematic Literature Review and a Case Study of East Lombok, Indonesia. *International Journal of Disaster Risk Reduction*, 58, 102223.
- Marciniak, D. (2020). Podstawowe problemy wpływające na logistyczne uwarunkowania zarządzania kryzysowego. *Bezpieczeństwo, Teoria i Praktyka*, 41(4), 109-124.
- Massaro, M., Dumay, J. i Garlatti, A. (2015). Public Sector Knowledge Management: A Structured Literature Review. *Journal of Knowledge Management*, 19(3), 530-558.
- Mete H. O. i Zabinsky Z. B. (2010). Stochastic Optimization of Medical Supply Location and Distribution in Disaster Management. *International Journal of Production Economics*, 126(1), 76-84.
- Michalak, A. (2021). Historical and Contemporary Conceptions of Knowledge Management as an Element of the Capital. *International Journal of Intellectual Property Management*, 11(4), 393-402.
- Nonaka, I. (1994). A Dynamic Theory of Organizational Knowledge Creation. *Organization Science*, 5(1), 14-37.
- Nonaka, I. i Takeuchi, H. (1995). *The Knowledge-Creating Company: How Japanese Companies Create the Dynamics of Innovation*. Oxford University Press.
- North, K. i Kumta, G. (2014). *Knowledge Management Value Creation Through Organizational Learning*. Springer International Publishing.
- Oktari, R. S., Latuamury, B., Idroes, R., Sofyan, H. i Munadi, K. (2023). Knowledge Management Strategy for Managing Disaster and the COVID-19 Pandemic in Indonesia: SWOT Analysis Based on the Analytic Network Process. *International Journal of Disaster Risk Reduction*, 85, 103503.
- Oktari, R. S., Munadi, K., Idroes, R. i Sofyan, H. (2020). Knowledge management practices in disaster management: Systematic review. *International Journal of Disaster Risk Reduction*, 51, 101881.
- Page, M. J., McKenzie, J. E., Bossuyt, P. M., Boutron, I., Hoffmann, T. C., Mulrow, C. D., Shamseer, L.... i Moher, D. (2021). The PRISMA 2020 Statement: An Updated Guideline for Reporting Systematic Reviews. *BMJ*, 372:n71.
- Perry, R. W. i Lindell, M. K. (2007). *Emergency Planning*. John Wiley.
- Sabherwal, R. i Becerra-Fernandez, I. (2003). An Empirical Study of the Effect of Knowledge Management Processes at Individual, Group, and Organizational Levels. *Decision Sciences*, 34(2), 225-260.
- Sahibzada, U. F., Latif, K. F., Xu, Y. i Khalid, R. (2020). Catalyzing Knowledge Management Processes Towards Knowledge Worker Satisfaction: Fuzzy-Set Qualitative Comparative Analysis. *Journal of Knowledge Management*, 24(10), 2373-2400.
- Shaikh, S., Brown, A. i Enegbuma, W. I. (2022). The Role of Disaster Knowledge Management in Improving Housing Reconstruction Outcomes: With Particular Reference to Postearthquake Reconstruction in Pakistan. *International Journal of Disaster Resilience in the Built Environment*, 14(3).
- Sienkiewicz-Małyjurek, K. (2015). *Skuteczne zarządzanie kryzysowe*. Difin.
- Sienkiewicz-Małyjurek, K., Kożuch, B. i Szczygłowski, J. (2019). Inter-organisational Learning in Public Safety Management System. *Disaster Prevention and Management*, 28(2), 272-284.
- Sienkiewicz-Małyjurek, K., Krynojewski, F. R. (2010). *Zarządzanie kryzysowe w administracji publicznej*. Difin.
- Sopińska, A. (2013). Knowledge Management at Network Organisations. *Organization and Management*, 1(154), 87-104.
- Sulasikin, A., Nugraha, Y., Aminanto, M. E., Nasution, B. I. i Kanggrawan, J. I. (2022). Developing a Knowledge Management System for Supporting Flood Decision-Making. *ISCS 2022 – 8th IEEE International Smart Cities Conference*, 1-4.

- UNISDR. (2015). *Sendai Framework for Disaster Risk Reduction 2015-2030*. Pobrano z <https://www.undrr.org/publication/sendai-framework-disaster-risk-reduction-2015-2030>
- Ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. 2007, nr 89, poz. 590 z późn. zm.)
- Xu, D., Yan, S., Zhang, Y., Zhang, S., Nakamori, Y. i Chen, L. (2022). Knowledge Management for Extreme Public Health Events COVID-19: Based on Tiktok Data. *Journal of Knowledge Management*, 26(9), 2354-2369.
- Zaim, H., Muhammed, S. i Tarim, M. (2019). Relationship Between Knowledge Management Processes and Performance: Critical Role of Knowledge Utilization in Organizations. *Knowledge Management Research and Practice*, 17(1), 24-38.
- Zhu, J. i Liu, W. (2020). A Tale of Two Databases: the Use of Web of Science and Scopus in Academic Papers. *Scientometrics*, 123(1), 321-335.

Knowledge Management in Emergency Management in the Public Sector

---

Abstract: This paper aims to systematize existing research results in the field of knowledge management in emergency management in the public sector as a result of a systematic literature review. Three dimensions of research on knowledge management in emergency management in the public sector were identified during the conducted analyses. Research topics in this area were analyzed in terms of basic, motor, emerging, and niche thematic areas. The current issues taken up in the field of knowledge management in emergency management in the public sector were determined. As a result, this article provides the theoretical background and important information on knowledge management in emergency management in the public sector from a theoretical and practical perspective.

Keywords: emergency management in the public sector, disaster management, crisis management, knowledge management, public governance

---

Załącznik

Lp.	Autorzy	Rok	Tytuł	Publikator	Główne ustalenia
1	Benaben F., Fertier A., Montarnal A., Mu W., Jiang Z., Truptil S., Barthe-Delanoé A.-M., Lauras M., Mace-Ramette G., Wang T., Bidoux L., Lamothe J.	2020	An AI framework and a Metamodel for Collaborative Situations: Application to Crisis Management Contexts	Journal of Contingencies and Crisis Management, 28(3)	Przedstawiono opartą na modelu strukturę sztucznej inteligencji do opisywania sytuacji współpracy i zaproponowano formalny metamodel zorganizowany zgodnie z czterema uzupełniającymi się wymiarami: kontekst (środowisko społeczne, fizyczne i geograficzne), partnerzy (zaangażowane organizacje, ich zdolności, zasoby i relacje), cele (cele sieci, cele, które należy osiągnąć, zagrożenia, których należy uniknąć itp.) oraz zachowanie (procesy współpracy, które mają zostać wdrożone przez partnerów, aby osiągnąć cele w rozważanym kontekście)
2	Oktari R.S., Munadi K., Idroes R., Sofyan H.	2020	Knowledge Management Practices in Disaster Management: Systematic Review	International Journal of Disaster Risk Reduction, 51	Potwierdzono zalety zarządzania wiedzą w ograniczaniu skutków sytuacji kryzysowych i zwiększaniu odporności na takie sytuacje
3	Rao L., McNaughton M.	2019	A Knowledge Broker for Collaboration and Sharing for SIDS: The Case of Comprehensive Disaster Management in the Caribbean*	Information Technology for Development, 25(1)	Broker Wiedzy ma potencjał zwiększenia efektywności rozwiązywania problemów regionalnych poprzez dzielenie się zasobami wiedzy
4	Nunez A., Penades C., Canos J.	2017	A Knowledge Management Perspective on Emergency Plan Management	Proceedings Of The 18th European Conference On Knowledge Management (ECKM 2017), Vols 1 And 2	Model wiedzy, który łączy kontekstową i niekontekstową wiedzę w sytuacjach kryzysowych, umożliwia organizacjom ulepszenie zarządzania planami zarządzania kryzysowego
5	Othman S.H., Beydoun G.	2016	A Metamodel-Based Knowledge Sharing System for Disaster Management	Expert Systems With Applications, 63	Opracowany metamodel zapewnia elastyczną strukturę umożliwiającą przechowywanie i wyszukiwanie nie tylko obserwowanych i mierzonych danych, ale także interpretacyjnych i wywnioskowanych informacji
6	Becerra-Fernandez I Xia W.D., Gudi A., Rocha J., Meadey G., Prietula M., Nikolai C.	2011	A Report on Emergency Management as we Look to the Future: Task Characteristics, Knowledge Sharing and Integration, and Task Performance	Proceedings of the 6th International Conference on Business Excellence, 1	Sukces działań w zarządzaniu kryzysowym można w dużej mierze przypisać wykorzystywaniu odpowiednich strategii dzielenia się wiedzą, zgodnie ze złożonością zadań związanych z zarządzaniem kryzysowym
7	Mariano B.J.S., Dagli W., Cirella G.T.	2022	Adaptive Knowledge Sharing in Turbulent Times: Urban Disaster Risk and Knowledge Management	Advances in 21st Century Human Settlements	Korzystając z analizy sieci społecznościowych, zidentyfikowano cztery powiązania: zapobieganie katastrofom i łagodzenie zagrożeń, gotowość na katastrofy, reagowanie na katastrofy oraz odzyskiwanie i odbudowa

8	von Lubitz D.K.J.E., Beckley J.E., Patricelli F.	2008	All Hazards Approach to Disaster Management: The Role of Information and Knowledge Management, Boyd's OODA Loop, and Network-Centricity	Disasters, 32(4)	Udowodnienie, że integracja zmodyfikowanych informacji i zarządzania wiedzą z koncepcją operacji sieciocentrycznych i możliwości sieciowych oraz wykorzystanie podejścia opartego na pętli podejmowania decyzji w nieprzewidywalnych i dynamicznie zmieniających się środowiskach mogą rozwiązać problemy dzielenia się wiedzą
9	Lee W.B., Wang Y. Wang W.M., Cheung C.F.	2012	An Unstructured Information Management System (UIMS) for Emergency Management	Expert Systems with Applications 39(17)	Model relacji koncepcyjnych i model dynamicznego przepływu wiedzy o zdarzeniach awaryjnych zostały zbudowane w celu uporządkowania i przedstawienia wiedzy o sytuacjach kryzysowych
10	Carby B.	2015	Beyond the Community: Integrating Local and Scientific Knowledge in the Formal Development Approval Process in Jamaica	Environmental Hazards, 14(3)	Lepsze planowanie rozwoju uwzględniające ryzyko ostatecznie doprowadzi do zmniejszenia narażenia na zagrożenia i zmniejszenia strat związanych z sytuacjami kryzysowymi
11	Rocha J., Becerra-Fernandez I., Xia W., Gudi A.	2009	Dealing with task uncertainty in disaster management: The role of knowledge sharing for exploration and exploitation	15th Americas Conference on Information Systems 2009, AMCIS 2009	Dzielenie się wiedzą w celu eksploracji jest związane z wymiarami niepewności zadań, takimi jak nowość, niemożliwość analizy i wpływ, a dzielenie się wiedzą w celu jej wykorzystania wiąże się z wymiarami niepewności zadania, takimi jak brak możliwości analizy, ilość informacji, pilność i wpływ
12	Gimenez R., Hernantes J., Labaka L., Sarriegi J.M., Lauge A.	2014	Developing a Community of Practice to Learn, Share and Improve in Emergency Management	Proceedings of the 15th European Conference on Knowledge Management (ECKM 2014), 1-3	Wirtualne społeczności praktyków w zarządzaniu kryzysowym przyczyniają się do dzielenia się zdobytą wiedzą i najlepszymi praktykami w zakresie gotowości na wypadek sytuacji kryzysowej
13	Inan D.I., Beydoun G., Pradhan B.	2018	Developing a decision support system for Disaster Management: Case study of an Indonesia volcano eruption	International Journal of Disaster Risk Reduction 31	Hybryda mechanizmów pozyskiwania i wyszukiwania wiedzy w zarządzaniu kryzysowym są podstawą systemu wspomagania decyzji
14	Sulasikin A., Nugraha Y., Aminanto M.E., Nasution B.I., Kanggrawan J.I.	2022	Developing a knowledge management system for supporting flood decision-making	ISC2 2022 – 8th IEEE International Smart Cities Conference	Wyjaśniono wyzwania stojące przed osiągnięciem kompleksowego systemu zarządzania powodziowego, w szczególności kwestie zarządzania danymi
15	Stoddart L., Madinier H., Mazuze J., Rey R., Kotlarevsky A.	2015	Developing a Knowledge Strategy for Medical Humanitarian Crises: A Case Study of Médecins Sans Frontières (MSF), Switzerland	Proceedings of the International Conference on Intellectual Capital, Knowledge Management and Organizational Learning, ICICKM	Charakterystyka projektów, ich celów, metod, wyników oraz interakcji z personelem i kierownictwem w niezależnej medycznej organizacji humanitarnej

16	Damalas A., Mettas C., Evagorou E., Giannouchini S., Iasio C., Papadopoulos M., Konstantinou A., Hadjimitsis D.	2018	Development and Implementation of a DECATASTROPHIZE Platform and Tool for the Management of Disasters or Multiple Hazards	International Journal of Disaster Risk Reduction, 31	Identyfikacja najważniejszych elementów i ograniczeń platformy zarządzania kryzysowego
17	Seneviratne K., Baldry D., Pathirage C.	2010	Disaster Knowledge Factors in Managing Disasters Successfully	International Journal of Strategic Property Management, 14(4)	Zidentyfikowane czynniki zostały sklasyfikowane w ośmiu głównych kategoriach: technologicznej, społecznej, prawnej, środowiskowej, ekonomicznej, funkcjonalnej, instytucjonalnej i politycznej
18	Albris K., Lauta K.C., Raju E.	2020	Disaster Knowledge Gaps: Exploring the Interface Between Science and Policy for Disaster Risk Reduction in Europe	International Journal of Disaster Risk Science, 11(1)	Ustalono, że analiza problemów transferu wiedzy, wiedzy na temat katastrof i świadomości ryzyka może pomóc w wyjaśnieniu systematycznych wyzwań związanych ze zmniejszeniem ryzyka wystąpienia sytuacji kryzysowych
19	Yates D., Paquette S.	2010	Emergency Knowledge Management and Social Media Technologies: A Case Study of the 2010 Haitian Earthquake	Proceedings of the ASIST Annual Meeting, 47	Technologie mediów społecznościowych są bardzo pomocne w zakresie zwiększenia udziału społeczeństwa w reagowaniu na sytuacje kryzysowe, a także wspierają otwartą, opartą na współpracy wymianę wiedzy w formalnych organizacjach, co prowadzi do przyspieszenia cyklu decyzyjnych i uzyskania dostępu do pełniejszych zasobów wiedzy
20	Bdeir F., Hossain L., Crawford J.	2013	Emerging Coordination and Knowledge Transfer Process during Disease Outbreak	Knowledge Management Research and Practice, 11(3)	Dogłębne zrozumienie zachowań w sieciach społecznościowych i pojawiające się koncepcje koordynacji mają kluczowe znaczenie dla optymalizacji procesu transferu wiedzy, który jest warunkiem wstępnym skutecznej interwencji w przypadku wybuchu epidemii
21	Kuppuswamy S., Rajarathnam S.	2013	Empirical Investigation on Factors Influencing the Coastal Community's Attitude and Intention to use ICT for Disaster and Development Communication	International Journal of Innovation and Learning, 14(1)	Kluczowy wpływ na postawę społeczności w wykorzystaniu technologii informacyjno-komunikacyjnych w sytuacjach kryzysowych mają: doświadczenie w katastrofach i udziale w procesie komunikacji opartym na technologii, łatwość użytkowania, postrzegana niezawodność, zaufanie do technologii
22	Pujadi T., Sardjono W.	2018	Evaluation of Knowledge Management System for Disaster Management Using Factor Analysis	Proceedings of 2018 International Conference on Information Management and Technology, ICIMTech 2018	Modele oceny mogą być konstruowane poprzez funkcję takich czynników, jak kultura organizacyjna, informacje uzyskiwane z systemu zarządzania wiedzą, wsparcie i udział administracji publicznej, dostępność i aktualizacja oraz monitorowanie informacji
23	Montesi M.	2023	Everyday Information Behavior during the "New Normal" of the Covid-19 Pandemic: Approaching the Notions of Experiential and Local Knowledge	Journal of Documentation, 79(1)	Konwergencja tworzy wiedzę postrzeganą jako solidna, rzeczywista i wielowymiarowa, a dywergencja prowadzi do niepewności, ale także wspiera krytyczne stanowisko wobec informacji od władz

24	Ishak S.H., Hashim K.F., Mazida A., Ahmad M.N.	2014	Examining the Fit of Social Media as a Tool to Share Disaster-Related Knowledge: From the Perspective of Task-Technology Fit Theory	Proceeding of Knowledge Management International Conference (KMICE) 2014, Vols 1 and 2	Zaproponowanie teoretycznego modelu badawczego, który pomoże agencjom zaangażowanym w zarządzanie sytuacjami kryzysowymi przewidywać zastosowanie mediów społecznościowych przez ich użytkowników w celu zebrania wiedzy/informacji
25	Anand A., Buhagiar K., Kozachenko E., Parameswar N.	2022	Exploring the Role of Knowledge Management in Contexts of Crisis: A Synthesis and Way Forward	International Journal of Organizational Analysis	Krytyczna dyskusja na temat poziomu literatury w zakresie zarządzania wiedzą i zarządzania kryzysowego oraz przegląd kierunków przyszłych badań
26	Ndlelele M.N.	2012	Facilitators and Barriers in Local Emergency Knowledge Management: Communities of Practice in Inter-Organizational Partnerships	Proceedings of the 13th European Conference on Knowledge Management, Vols 1 and 2	Identyfikacja czynników, które przyspieszają lub hamują proces dzielenia się wiedzą w międzyorganizacyjnym partnerstwie zarządzania kryzysowego w Norwegii
27	Mari Ainiikki Anttila U.	2014	Human Security and Learning in Crisis Management	Journal of Humanitarian Logistics and Supply Chain Management, 4(1)	Od personelu i instytucji zarządzania kryzysowego wymagane są umiejętności interakcji i komunikacji; personel zajmujący się zarządzaniem kryzysowym potrzebuje możliwości przekazywania i otrzymywania informacji zwrotnych; ramy organizacyjnego uczenia się są odpowiednie dla rozwoju zarządzania kryzysowego i logistyki humanitarnej
28	Shan S., Xin T., Wang L., Li Y., Li L.	2013	Identifying Influential Factors of Knowledge Sharing in Emergency Events: A Virtual Community Perspective	Systems Research and Behavioral Science, 30(3)	Niektóre cechy sytuacji kryzysowych mają znaczący wpływ zarówno na ilość, jak i na jakość dzielenia się wiedzą
29	Thumiki V.R.R., Jurcic A.	2021	Impact of COVID-19 Crisis on Knowledge Management Practices in Sultanate of Oman	Electronic Journal of Knowledge Management, 19(3)	Po rozpoczęciu kryzysu związanego z COVID-19 organizacje zaczęły stosować podejście wewnętrzne do zarządzania wiedzą, przestawiły proces zarządzania wiedzą z ręcznego na komputerowy, a wydatki z działań konwencjonalnych – na e-zarządzanie wiedzą
30	Nakanishi H., Black J.	2018	Implicit and Explicit Knowledge in Flood Evacuations with a Case Study of Takamatsu, Japan	International Journal of Disaster Risk Reduction, 28	Potrzebne są zarówno jawne, jak i ukryte informacje, aby sformułować bardziej skuteczne lokalne plany ewakuacji, a planowanie przestrzenne odgrywa ważną rolę w łagodzeniu skutków sytuacji kryzysowych
31	Marincioni F.	2007	Information Technologies and the Sharing of Disaster Knowledge: The Critical Role of Professional Culture	Disasters, 31(4)	Dostępna technologia, kontekst, kultura zawodowa i interakcje są kluczowymi czynnikami wpływającymi na proces transferu wiedzy

32	Dorasamy M., Raman M., Kaliannan M.	2017	Integrated Community Emergency Management and Awareness System: A Knowledge Management System for Disaster Support	Technological Forecasting and Social Change, 121	Podkreślenie, że system zarządzania wiedzą w zarządzaniu kryzysowym musi zawierać funkcje, które umożliwiają zmianę ról i informują o zmianach wprowadzonych w systemie w oparciu o wymagania sytuacyjne i poufność danych
33	Kruke B.I., Olsen O.E.	2012	Knowledge Creation and Reliable Decision-Making in Complex Emergencies	Disasters, 36(2)	Bardziej wydajna i niezawodna koordynacja między organizacjami zależy od ulepszonych systemów podejmowania decyzji w każdej organizacji
34	Caballero-Anthony M., Cook A.D.B., Chen C.	2021	Knowledge Management and Humanitarian Organizations in the Asia-Pacific: Practices, Challenges, and Future Pathways	International Journal of Disaster Risk Reduction, 53	Pamięć instytucjonalna w sektorze humanitarnym pozostaje <i>ad hoc</i> z ograniczonym długoterminowym przechwytywaniem wiedzy; istnieje powszechna tendencja polegania na transferze wiedzy ukrytej – relacjach międzyludzkich i nieformalnym podejmowaniu decyzji – jako dominującej praktyce zarządzania wiedzą
35	Wang W.-T., Wu S.-Y.	2021	Knowledge Management Based on Information Technology in Response to COVID-19 Crisis	Knowledge Management Research and Practice, 19(4)	Wyniki wskazują na skuteczność wykorzystania praktyk zarządzania wiedzą wspieranych przez IT w zakresie zapobiegania niepożądanym skutkom sytuacji kryzysowych lub ich minimalizowania
36	Xu D., Yan S., Zhang Y., Zhang S., Nakamori Y., Chen L.	2022	Knowledge Management for Extreme Public Health Events COVID-19: Based on Tiktok Data	Journal of Knowledge Management, 26(9)	Zachowania związane z dzieleniem się wiedzą na platformie nowych mediów mogłyby zostać wzbogacone o lepszą zawartość merytoryczną i wiarygodność udostępnianej wiedzy
37	Ammirato S., Linzalone R., Felcetti A.M.	2021	Knowledge Management in Pandemics. A Critical Literature Review	Knowledge Management Research and Practice 19(4)	Ustalenie aktualnego stanu wiedzy, czyli tematów i wcześniejszych badań dotyczących zarządzania wiedzą w pandemiach
38	Oktari R.S., Latuamury B., Idroes R., Sofyan H., Munadi K.	2023	Knowledge Management Strategy for Managing Disaster and the COVID-19 Pandemic in Indonesia: SWOT Analysis Based on the Analytic Network Process	International Journal of Disaster Risk Reduction 85	Podjęciem, któremu należy nadać priorytet, jest zapewnienie publicznego dostępu do wiedzy, który musi uwzględnić społeczność jako podmioty w ustalaniu metod zarządzania wiedzą, a nie tylko rząd czy instytucje
39	Raman M., Kuppusamy M.V., Dorasamy M., Nair S.	2014	Knowledge Management Systems and Disaster Management in Malaysia: an Action Research Approach	Journal of Information and Knowledge Management, 13(1)	Pomyślnie wykorzystanie systemu zarządzania wiedzą w kontekście zarządzania katastrofami w Malezji jest uzależnione od takich kwestii, jak akceptacja tego systemu i dostępność zasobów do jego utrzymania, jasne zdefiniowanie roli technologii informacyjnej w zarządzaniu katastrofami i chęć dzielenia się wiedzą

40	Dorasamy M., Raman M., Kaliannan M.	2013	Knowledge Management Systems in Support of Disaster Management: A Two Decade Review	Technological Forecasting and Social Change, 80(9)	Badania na temat zastosowania systemów opartych na wiedzy w zarządzaniu kryzysowym oraz osadzenia ról w tych systemach są ograniczone
41	Xia W., Becerra-Fernandez I., Rocha J., Gudi A.	2010	Knowledge Management Task Complexity in Emergency Management: An Instrument Development	16th Americas Conference on Information Systems 2010, AMCIS 2010	Opracowanie mierników sześciu wymiarów dla zadań zarządzania wiedzą w kontekście zarządzania kryzysowego
42	Ndlela M.N.	2012	Knowledge Sharing in Crisis Management Networks - Mock Drills as Inter-Organizational Learning Platforms	Proceedings of the 9th International Conference on Intellectual Capital, Knowledge Management & Organizational Learning	Ćwiczenia szkoleniowe w sytuacjach kryzysowych zwiększają warunek prognozy uczenia się międzyorganizacyjnego, a także zmniejszają dystanse poznawcze między agencjami reagowania kryzysowego
43	Usugami J.	2014	Knowledge Sharing with International Residents in Times of Disaster: The Role of the Public Sector	Proceedings of the 15th European Conference on Knowledge Management (ECKM 2014), Vols 1-3	Bariera w dzieleniu się wiedzą administracji publicznej ze społeczeństwem wynikały z ograniczonych zasobów ludzkich i ograniczonej koordynacji międzyfunkcyjnej, co sprawiło, że w pierwszej kolejności podjęto działania ograniczające te bariery
44	Yang R., Du G., Duan Z., Du M., Miao X., Tang Y.	2020	Knowledge System Analysis on Emergency Management of Public Health Emergencies	Sustainability, 12(11)	Kompleksowe podsumowanie istniejących badań w dziedzinie zarządzania kryzysowego w sytuacjach zagrożenia zdrowia publicznego w celu ukierunkowania przyszłych badań i praktyki
45	Rostis, A	2007	Make no Mistake: The Effectiveness of the Lessons-Learned Approach to Emergency Management in Canada	International Journal Of Emergency Management, 4(2)	Podjęcie oparte na wyciąganiu wniosków nie jest skutecznym narzędziem zarządzania wiedzą w badanych organizacjach zajmujących się zarządzaniem katastrofami, ponieważ wydaje się, że nie istnieje proces, dzięki któremu wnioski mogłyby doprowadzić do znaczących zmian organizacyjnych
46	Abdalla W., Renukappa S., Suresh S.	2022	Managing COVID-19-Related Knowledge: A Smart Cities Perspective	Knowledge and Process Management	Zaproponowanie koncepcyjnego modelu ilustrującego różne komponenty i powiązania między strategiami smart city, zarządzania wiedzą i COVID-19 oraz wskazującego na sposoby usprawnienia procesów podejmowania decyzji
47	Hamra J., Wigand R., Hossain L., Owen C.	2014	Network Effects on Learning during Emergency Events	Knowledge Management Research and Practice, 12(4)	Można zidentyfikować strukturę sieciową personelu ratunkowego, która odgrywa kluczową rolę w zdolności tych aktorów do angażowania się w procesy uczenia się, umożliwiając im adaptację i improwizację w złożonych sytuacjach kryzysowych
48	Eismann K., Posegga O., Fischbach K.	2021	Opening Organizational Learning in Crisis Management: The Affordances of Social Media	Journal of Strategic Information Systems, 30(4)	Omówienie roli i wzajemnego oddziaływania mediów społecznościowych w strategicznym zarządzaniu kryzysowym oraz nakreślenie kierunków przyszłych badań

49	Labib A., Hadleigh-Dunn S., Mahfouz A., Gentile M.	2019	Operationalizing Learning from Rare Events: Framework for Middle Humanitarian Operations Managers	Production and Operations Management, 28(9)	Istnieją możliwości zapewnienia środowiska dla wielu interpretacji i skutecznego uczenia się w kontekście operacji humanitarnych i zarządzania kryzysowego
50	Lalonde C.	2010	Organisational Socialisation in a Crisis Context	Disasters, 34(2)	Większa wiedza na temat zastosowanych procesów i taktyk zarządzania wiedzą mogłaby mieć wpływ na praktyki zarządzania zasobami ludzkimi w kontekście nietypowych sytuacji, takich jak sytuacja kryzysowa
51	Li C.J.	2013	Research on Architecture of Emergency Knowledge System of Emergency Management	Proceedings of the 2013 Conference on Education Technology and Management Science (ICETMS 2013)	Przedstawienie architektury systemu wiedzy zarządzania kryzysowego, na którą składają się trzy podsystemy: podsystem wiedzy, podsystem odbudowy wiedzy oraz podsystem nośnika materiału, a także analiza relacji między tymi trzema podsystemami
52	DaI Mas F., Massaro M., Verde J.M., Garcia Vazquez A., Cobianchi L., Gimenez M.E., Gallix B.	2022	Resilience, Digital Tools, and Knowledge Management Systems in the Pandemic Era: The IHU Strasbourg Experience	Contributions to Management Science	Istnieje potrzeba zapewnienia, że systemy zarządzania wiedzą nie tylko mają zalecane standardy jakości, ale także określone funkcje umożliwiające im porządzenie sobie z obecnością barier wiedzy, a także potrzebą szybkości przepływu informacji
53	Pattukandan G.G., Aditi N.	2020	Review of Historic Literature and Traditional Indigenous Knowledge as a Decision Making Tool for Disaster Risk Reduction from Two Indian States	Disaster Advances, 13(11)	Wiedza społeczności lokalnych jest ważna w zmniejszeniu ryzyka związanego z klęskami żywiołowymi, ponieważ reprezentuje autonomię i zrównoważony rozwój
54	Ophir D., Wisniewski P., Greenberg D.	2019	Sharing Knowledge Data to Avoid and Reduce Disasters	Proceedings of the 20th European Conference on Knowledge Management (ECKM 2019), Vols 1 and 2	Złożoność, nakładanie się i zbieżność sytuacji kryzysowych wskazują na potrzebę skoordynowanego podejścia opartego na skutecznym łączeniu dostępnych zasobów; proponowany system umożliwia sprawne i zsynchronizowane reagowanie, a jego zaletą jest elastyczność, terminowość, skuteczność reagowania oraz uniwersalność zastosowania
55	Li Y., Zhou Y., Stafford T., Wang X.	2021	Significant Stakeholders: Toward an Agile Knowledge Management System in the Time of Coronavirus Crisis	IEEE Engineering Management Review, 49(1)	Możliwości opracowywania zwinnych systemów reagowania kryzysowego są ważne, szczególnie w celu dostosowania zorientowanego na kryzys systemu zarządzania wiedzą do szybko zmieniającego się krajobrazu zagrożeń
56	Nyoni A.M., Kaushal S.	2022	Sustainable Knowledge Management during Crisis: Focus on Covid-19 Pandemic	Business Information Review, 39(4)	Opracowanie modelu wyjaśniającego związki między determinantami przywództwa, kulturą i ICT na tle skutecznego zarządzania kryzysem z wykorzystaniem wiedzy jako strategicznego zasobu

57	Buhagiar K., Anand A.	2021	Synergistic Triad of Crisis Management: Leadership, Knowledge Management and Organizational Learning	International Journal of Organizational Analysis	Zarządzanie wiedzą zapewnia infrastrukturę niezbędną do wykalkulowanego, ale szybkiego podejmowania decyzji, a w czasach kryzysu uczenie się przyczynia się do rozwoju zarządzania kryzysowego, służąc jako „pamięć” organizacji, wniośki zaś wyciągnięte z poprzednich zdarzeń są wystarczające, aby ukierunkować przyszłe działania
58	Fallatah, MI	2022	Tackling the Pandemic: A Knowledge Management Perspective	International Transaction Journal Of Engineering Management & Applied Sciences & Technologies, 13(5)	Pozyskiwanie, tworzenie, udostępnianie, wykorzystywanie i przechowywanie wiedzy jest niezbędne dla organizacji, które radzą sobie z pandemią
59	Becerra-Fernandez I., Xia W., Rocha J., Gudi A.	2012	Task Uncertainty and Emergency Management Task Performance: The Mediating and Moderating Roles of Knowledge Sharing	18th Americas Conference on Information Systems 2012, AMCIS 2012	Zadania zarządzania kryzysowego są z natury niepewne, wymagają dzielenia się wiedzą i szybkiego podejmowania decyzji, które obejmują koordynację na różnych poziomach
60	Turoff M., Hiltz S.R.	2009	The Future of Professional Communities of Practice	Lecture Notes in Business Information Processing, 22 LNBP	Spoleczności praktyków w dziedzinie zarządzania reagowaniem w sytuacjach kryzysowych w dużym stopniu polegają na Internecie, zgłaszają poważne przeciążenie informacjami i uważają, że system wykorzystujący tagi społecznościowe i funkcje systemu rekomendacji społecznościowych jest bardzo przydatny do uzyskiwania dostępu do odpowiednich informacji
61	Yates D.	2016	The Impact of Focus, Function, and Features of Shared Knowledge on Re-Use in Emergency Management Social Media	Journal of Knowledge Management, 20(6)	Tradycyjne mechanizmy stosowane do oceny wiedzy do ponownego wykorzystania, takie jak ranga i status organizacyjny, są mniej ważne niż cel i funkcja samej wiedzy; mechanizmy te oferują praktykom strategię wydajniejszego dzielenia się wiedzą w sytuacjach kryzysowych i identyfikują możliwości skutecznego wykorzystania mediów społecznościowych do zarządzania kryzysowego
62	AhmadYousefi R., Chobchian S., Chizari M., Azadi H.	2022	The Role of Knowledge Management in the Development of Drought Crisis Management Programmes	Knowledge Management Research and Practice, 20(2)	Wyniki pokazują pozytywny i znaczący związek między komponentami zarządzania wiedzą a rozwojem programów zarządzania kryzysowego związanego z suszą; spośród sześciu komponentów zarządzania wiedzą utrzymanie wiedzy miało największy wpływ na rozwój programów zarządzania kryzysowego
63	Leppäniemi J., Linna P., Soini J., Jaakkola H.	2009	Toward a Flexible Service-Oriented Reference Architecture for Situational Awareness Systems in Distributed Disaster Knowledge Management	PICMET: Portland International Center for Management of Engineering and Technology, Proceedings	Identyfikacja wyzwań związanych z gromadzeniem i zarządzaniem informacjami i wiedzą potrzebną do rozwoju świadomości sytuacyjnej w zarządzaniu klęskami żywiołowymi i katastrofami
64	Lauras M., Truptil S., Bénaben F.	2015	Towards a Better Management of Complex Emergencies through Crisis Management Meta-Modelling	Disasters, 39(4)	Skonfrontowanie charakterystyk sytuacyjnych (kontekstu) z charakterystyką zasobów (systemu pomocy) w celu zaprojektowania odpowiedniej reakcji

65	Becker J., Johnston D., Lazrus H., Crawford G., Nelson D.	2008	Use of Traditional Knowledge in Emergency Management for Tsunami Hazard: A Case Study From Washington State, USA	Disaster Prevention and Management: An International Journal, 17(4)	Tradycyjną wiedzę można skutecznie wykorzystać do prowadzenia edukacji na temat zagrożeń i poprawy reakcji na ostrzeżenia
66	Bohorquez-Lopez V.W.	2020	Using Knowledge Management to Improve Inter-Institutional Collaboration in Crisis Events	International Journal of Knowledge Management Studies, 11(3)	Zaproponowano innowacyjny model współpracy międzyinstytucjonalnej oparty na koncepcji otwartych danych jako narzędzia zarządzania wiedzą, pozyskiwania informacji z problemów napotkanych w sytuacjach kryzysowych, które wystąpiły wcześniej
67	Oktari R.S., Latuamury B., Idroes R., Sofyan H., Munadi K.	2022	Validating Knowledge Creation Factors for Community Resilience to Disaster Using Structural Equation Modelling	International Journal of Disaster Risk Reduction, 81	Zmienne I. zasoby wiedzy; II. ba; III. socjalizacja, eksternalizacja, łączenie i internalizacja (SECI); IV. czynniki umożliwiający; V. gotowość na wypadek katastrofy; oraz VI. odporność społeczności budują model tworzenia wiedzy na rzecz odporności społeczności (KCCR), zapewniając dość dobre dopasowanie do danych empirycznych
68	Aldunate R., Navarro C., Martin D.S.	2019	Video Game-Based Platform to Improve Decision Making During Response to Large Scale Natural Disasters	International Journal of Scientific and Technology Research, 8(10)	Szkolenia oparte na poważnych grach wideo poprawiają podejmowanie decyzji przy niepewnych informacjach i efektach kaskadowych
69	Canós J.H., Carmen Penadés M., Solís C., Borges M.R.S., Vivacqua A.S., Llavador M.	2013	Visualizing Composite Knowledge in Emergency Responses Using Spatial Hypertext	Using Social and Information Technologies for Disaster and Crisis Management	Formalna i kontekstowa wiedza są w większości rozłączne; istnieją jednak przypadki, w których elementy wiedzy formalnej może zostać zaktualizowany o pewne informacje kontekstowe, tworzące wiedzę złożoną